АЛИДОДИ ЧАРОҒАБДОЛ

САБОХИ МАРДОН

Душанбе «АДИБ» 2011 ББК 84 Точик 7-5 Ч -70

Мухаррир Зиё Абдулло

Ч-70 **Алидоди Чароғабдол. Сабохи мардон** (*шеърҳо*). Душанбе «Адиб», 2011, 64 саҳ.

Шеърхои Алидоди Чароғабдол ойинаи дили софи \bar{y} ст, ки ишқи поки Ватан дар \bar{y} партав афканда.

ISBN 97899947-2-060-6

У ЧОН ГУДОХТАСТУ АЗ ОН ШЕЪР СОХТАСТ

Вай Алидод аст, Алидоди Чароғабдол, ки беш аз сй сол боз шеър мегуяд. Нарму дурушт мегуяд. Вакте ки рубаруи мухолифин меистод, тунд, «Дар хоби гарон рав, ки хамон хоби ту хуштар» мегуфту барои истиклолияти тозаэчоди миллати точик садо баланд мекард. Душвор буд барои шоири бесилох, вале калами Алидод найзаву синони у буд дар гирумонхои сиёсй ва шоир истодагарй кард, то миллати азизи точикаш сохиби Истиклолияти комил шуду Вахдати зебои миллат тавки онро гулдузй кард.

Акнун Алидод бо нафаси тоза ва садои нарм «Ручухи рухи Камол»-ро руй кор овард, ки мазмуни онро вахдату ба хам омадани миллати точик пурра кардааст. «Шукри Вахдат» гуфта ба майдони адабиёт дилпурона ворид гардиду ситоиши бузургию безаволии «Забони точикй»- ро ба хамдиёронаш кисса мекунд. Алидод шоир аст, шоири дастандаркор.

Китоби шоир бо номи «Сабохи мардон», ки бори нахуст чоп мешавад, аз се бахши гуногунмазмуни сиёсию ичтимоиву лирикй фарохам омадааст ва казоваташро ба хонандаи гиромй хавола мекунем. Бигзор худашон гуянд, ки Алидод шоири мехнаткаш аст. Шеър месозаду ду се руз пас онро боз аз нав месозад зеботару самимитар. У захмат ба харч медихад, ки шеъри вай аз суханбозихои зиёдатй холй бошад. Точикй мегуяду мураккабро хам то андозаи тавонаш содаю равшан мегуяд.

Алидод директори Китобхонаи вилоятии ба номи Абуабдуллохи Рудаки хасту дар дасти вай бист нафар чавонзани китобдор кору фаъолият мекунанд. Вале ягон нафарашон то инчониб надидааст, ки Алидод шеър нависад. Вале дар махфилхои адаби ки мохе ду се маротиба дар толори китобхона баргузор мегарданд,

сардори онхо дар қатори Лаълчубаю Мухиддину Пайшанбе шеър мехонаду кафк \overline{y} бии самимона т \overline{y} хфа мегирад.

Оре, шеърнависии ин шоири дар Бадахшон машхурро ягон нафар корманд, ягон нафар рафикаш надидааст. Вай дар сукути шаб то бевактй шеър мегуяду мечунбад, мечунбаду шеър мегуяд, менависаду хат мезанад, хат мезанаду боз менависад.

Румайса (духтарчаи шоир) лахзаяке бедор мешаваду «Татик хофс, мотат сут» (дадачон хоб рав, ки монда шудй) мегўяд. Алидод шоиронаю мохирона аллааш мегўяду чашмакхои зебояш боз пўшида мешаванд. Алидод боз хаму рост шуда, ба дафтараш навиштану хат задан мегирад. Соате пас садои омиронаи Зеби зебо (хамсари шоир) баланд мегардад: «а чорик хофс соат ду сат» (ай мардак хоб рав ки соат ду шуд)! Ба ин фармон як шоири бесилох, бемодару падар итоат накардан наметавонист. Вале дар чойгах боз муддате кум-куму хум-хум мегуфт то даме ки панчахои нарму гарми Зеб лабони ўро батамом намебаст.

Субхи хеле барвақт Алидод мехест, ки шеъри нотамоми «Ёди бачагӣ»-ашро дар сумкаи хамрохаш андохта, ба сахнаи ширчой омода мешуд.

Оре, шеърнависиашро то хол касе надидааст, то «Сабохи мардон»-аш омодаи чоп нашуд. Бале касе намедонист, ки Алидод дар дили шабхо «Чонро гудохтасту аз он шеър сохтаст». У шоир аст шоири рангинхаёл.

Ширин БУНЁД, Шоири халкии Точикистон

ДАР ХОБИ ГАРОН РАВ

Эй муниси инсони сухангиру суханрав, Эй дидаи пушида, ту во кай шавй аз нав. Бо аклу хирад ру ба дари асли Худо шав, Аз олами афсона бурун ою ба суи хаки рав, Санге зи рахат гиру ту бар касди хатар рав. Варна ки дар ин хоку само чист таку дав, Дар хоби гарон, хоби гарон, хоби гарон рав, Дар хоби гарон рав, ки хамон хоби ту хуштар!

Чун хестй, оташ задй кошонаи худро, Бо дасти худат кишвари худ додй ба яғмо, Андар амалат нест ба чуз фитнаву балво, Хар гуфтаи ту захри яқин аст на ҳалво, Оне, ки ба пиндори ту волост, на воло, Олам нигарон асту ту дар шуришу ғавғо, Дар хоби гарон, хоби гарон, хоби гарон рав, Дар хоби гарон рав, ки ҳамон хоби ту хуштар!

Бархез, бигуфтем, шавй точи сари мо, Бархеста теге бикашидй ба сари мо. Бунёд намудй ту ситам дар гузари мо, Саргаштаю сарсон шуда точик ба хар чо, Дегу табаку курпаяшон бурдй ба ягмо Бадному сиях гашт кй чон дод Ватанро, Дар хоби гарон, хоби гарон, хоби гарон рав, Дар хоби гарон рав, ки хамон хоби ту хуштар!

Имруз на илмест ба мо рахбари бедор, Имруз на хилмест ба мо ходии гамхор, Имруз на конун сари хукмест ба хар кор, Конун зи конуншиканй гашт чунон хор, Конуншикан андар сари конун шуда сардор, Хар нуктаи конун бишикастанд дусад бор, Дар хоби гарон, хоби гарон, хоби гарон рав, Дар хоби гарон рав, ки хамон хоби ту хуштар!

Ин фитна кучо буд, ки омад ба сари мо? Дар сурати «точик» кӣ омад ба дари мо? Эй дӯст, бубин, кист кунун ҳамсафари мо? Аз аҳли чаҳон кист, бигӯ, ҳамназари мо? Аз чист чунин ғусса ба ҳар як гузари мо? Баргӯй, чиҳо мешавадо қисмати фардо? Дар хоби гарон, хоби гарон, хоби гарон рав, Дар хоби гарон рав, ки ҳамон хоби ту хуштар!

Афсус, зи худ мо бигурезему зи фарханг, Девонагие кардем афюн зада банг, Кудрат зи кучо рафтан аз ин доираи танг, Дар навха фуру монда навохои наю чанг, Аз хуни шахидони Ватан хок шуда ранг, Хар руз хамон хамхама бинем ба найранг. Дар хоби гарон, хоби гарон, хоби гарон рав, Дар хоби гарон рав, ки хамон хоби ту хуштар!

Бедорй на он аст, ки бар пешу пасе дав, Бедорй на он аст, ки хар чо бирасй, рав, Хар чиз кухан буд, иваз сохта ту бо нав, Вайрон кунй сад кухнаву носохта як нав, Оташ бизанй шахраки худ, дида ту Маскав, Чун гандумаке чилва кунй кам буда аз чав, Аз хеш бурун ой, аз ин банд бадар шав, Дар хоби гарон, хоби гарон, хоби гарон рав, Дар хоби гарон рав, ки хамон хоби ту хуштар!

Аллома нагуфтаст бикун холи худй танг, Фарёд зи Афранг бигуфтаст на фарханг, Кай гуфт, ки бар тори сари хеш занй санг, Мастй зи майи маърифате гуфт, на аз банг, Панчоб, нафармуд ба хун ғарқ куну Ганг Таъмир бикун Машрику вобар зи дилаш занг. Дар хоби гарон, хоби гарон, хоби гарон рав, Дар хоби гарон рав, ки хамон хоби ту хуштар!

Гар мехри халоиқ ба дилат ҳаст ниҳон, ҳез! Таъмир кунӣ нек агар куҳначаҳон, ҳез! Раҳ гар бикушойӣ ба дили ҳалқи чаҳон, ҳез! Шуру шар агар дар дили ту ҳаст гарон, ҳез! Кори ту агар рост биояд ба замон, ҳез! Ҳар кардаӣ ту суд биорад на зиён, ҳез! «Аз ҳоби гарон, ҳоби гарон, ҳоби гарон ҳез! ».

Соли 1993

СИЁСАТ

Эй вой, чй даврасту чй даврони сиёсат, Моем хама хастаи майдони сиёсат.

Бигзашт магар давраи ишкеву мухаббат, Ё ишк фурушем ба дукони сиёсат.

Лайлӣ шуда маҳзуну ба раҳ чашмчаҳор аст, Маҷнун шуда раҳгум ба биёбони сиёсат.

Ин рох пур аз хавфу хатар, рохбаре нест, Мансабталабоне шуда хайрони сиёсат.

Хар нокасу кас мушт ба сина зада бо фанд, Ин зумра киёнанд, ки шуда сарсони сиёсат.

Эй вой, басо марди накукору накуном, Гаштанд сияхнома ба бухтони сиёсат.

Душина бидидам, ки яке курдили зор Зад санги маломат бари мардони сиёсат.

Эй дуст, ту андеша накардиву чи дони, Болои сиёсат чиву поёни сиёсат.

Соли 1992

ДИЛ

Дили инсон надорад майли агёр, Ва хам бошад ба асли худ вафодор, Зи паймони мухаббат гашта саршор, Дили содик нихон дар синаи ман, Дили ошик нихон дар синаи ман.

Дили пуршуълае аз бахри майхан, Дили пуроташе бар рагми душман, Дили пурлолае аз ранги гулшан Дили содик нихон дар синаи ман, Дили ошик нихон дар синаи ман.

Дили пур аз умеду орзухо, Варо вахдат шиору чустучухо, Дар он садхо хазорон ишки фардо, Дили содик нихон дар синаи ман, Дили ошик нихон дар синаи ман.

Диле, ки дар талоши дўстдорист, Ба рўи дўстон чонаш хуморист, Дар он вахдат ба сўи асл чорист, Дили содик нихон дар синаи ман, Дили ошик нихон дар синаи ман.

ФАРДО ХАМЕРАСАД

Имруз...

Имруз чуғди кур

Андар фазои тираи майхан бубин ба ноз Парвоз мекунад.

Имруз илм рахбари бедори халқ нест, Имруз боли дониши инсон шикастааст.

Имруз...

Имруз Ахриман хама чо ханда мезанад. Хастии мо, ту гуй гули бесамар шуда, Бечора миллатам тани бепову сар шуда, Овора халқи ман хама бебому дар шуда. Фардо...

Фардо, ки мерасад...

Фардо хамерасад хама бо рангу буй нав, Бо сад паёми хуш,

Бо гуфтугуи нав.

К-аз он тапад ба сина дилу шод р \bar{y} хи мо, Бо сад хазор шавку ба сад гуна рангхо, $\Gamma \bar{y} \bar{u}$ ба сад наво.

Андар миёни мардуми худ чилвахо кунем, Он вакт, гуй дарди дили худ даво кунем! Фардо, ки мерасад...

Фардо хамерасад.

Аз нав нихоли хотири мо сабз мешавад, Дар боғи сабзгунаи пахнои кишварам, Гуй дарахти вахдату ёриву дустй Қад мекашад ба авчи самохои нилгун. Аз тори қулла шуълаи заррини офтоб, Бар руи он зи мехр обшори нур. Дар зери шуълахои равонбахши Офтоб, Бас чилвахо кунад!

Фардо...

Фардо, ки мерасад...

Фардо хамерасад!

БОЗСОЗЙ

Бозсозй...

Бозсозй...

Олами гап...

Минбари гап...

Оқилон дилхастаю гардида хап.

Бозсозй...

Бозсозй...

Давраи пуршуру чанчол

Миллате бар миллати дигар занад чангол.

Арманй дар пушти хавфи озарй,

Озарй чуёи марги арманй.

Узбаке аз қирғизе «озодӣ» мечуст,

Қирғиз узбакро канад пуст.

Точикеро дил пуроташ

То Душанберо зад оташ.

Хар яке миллат, ки зарби муштхо

бар синааш куфт,

Мехри дигар миллате аз синааш руфт

Бозсозй гашта хавфи иттиход,

Оташе шуд иттиход андар ниход.

Он хама захмат, ки бурда ахли мехнат

Бозсозй дод бар бод...

Бозсозй дод бар бод!

Соли 1991

11

ЧАРО?

Муслимин бо муслимин андар набард, Хақ ба ақли мардуми муслим чӣ кард?

Бо шарофат сурхруй карда буд, Сурхии ин марди муслим аз чй зард?

Чун кабўтар боли парвозаш кучост? Пои худро аз чй андар банд кард?

Дар талоши худшиносй буду лек, Хешро гум кард дар куп набард.

Пай наафканда бинои нав ҳанӯз, Кулбаашро пас чаро вайрона кард?

Як дилеро гарм нокарда кунун, Дар замираш мевазад ин боди сард.

Хам ту мехру хам ту мохй, муслимо, Хам гадо, хам низ шохй некмард.

Нур бошад гар нишоне аз Худо, Нурро дар дида шомил кун, на гард.

Пас, чаро бар тег хохӣ даст зад, Бо савобу бо хатоӣ хамнабард.

Гар хатои мо – савоби дигарон, Пас хато бар қасди худ бояд накард.

СУРЎШИ РЎХИ КАМОЛ

Дар гарибū чон ба сахтū медихад мискин Камол, Во гарибū, во гарибū, во гарибо, во гариб. (Камоли Хучандū)

Эй хамватанон гашта парешон, ба хам оед! Аз Вахшу Зарафшону зи Хатлон, ба хам оед! Эй ахли Хучанд, ахли Бадахшон, ба хам оед!

Бар хок бирафтанд басо окилу ялхо, Сухроб чу шуд кушта ба майдони хиялхо, Дар таъзияти Рустами Дастон ба хам оед.!

Ман захри ғарибиву асирй бичашидам, Аз Тухтамишхону зи Цучй бирамидам, Эй раста зи ҳар ғуссаи даврон, ба ҳам оед!

Дар мулки дигар чилва на беш аз гули хор аст, Дар мулки ғарибӣ ҳама гулдаста зи хор аст, Аз Ҳинду Хуросону зи Эрон, ба ҳам оед!

Аз дил бирахонед хама фитнаву кина, Дил пок бидоред чу оина ба сина, Аз гусса бурун гаштаву хандон ба хам оед!

Чун чуй ба чуй ояду дарё бишавад боз, Андар дили анхор нихон гашта дусад роз, Ай розкушои дари кайхон ба хам оед!

То хол маро хасрату ёде зи Хучанд аст, Ин мехри Хучанд асту вафодор дучанд аст, Эй вориси дар дахр парешон, ба хам оед!

НАМЕХОХАД ДИЛАМ

(Ба модарони ғамзадаи замони чанг)

Намехохад дилам бошй сияхпуш, Ва ғам гардад туро сарбории душ.

Намехохад дилам ғамнок бошй, Парешонхотири афлок бошй.

Намехохам лабонат бе табассум, Табассум аз лабонат гашта саргум.

Намехохам ду чашматро пури нам, Ба рухсорат равона ашки пурғам.

Намехохад дилам, бошй парешон, Ба пеши гардишоти чарх хайрон.

Туро бахтеву толеъ хохаму бас, Худовандо, ба ин фарёди мо рас.

Соли 1993

ВАХДАТ

Вахдат шиору валвалаи «зиндабод» нест, Вахдат чу бод нест! Вахдат вучуди мост, Буду набуди мост. Онро макон на латтаи сурху сафеду сабз ба девори безабон гардида чормех.

Вахдат ниходи мост, Бал иттиходи мост. Вахдат вучуди ишку пур аз мехри пуршарар, Балки макони ўст Дар калби чонхову нихон дар чилои чашм.

Вахдат вучуди одамй

пайванд бо худист

Пайванд бо Худост! Вахдат мукаддас аст, Вахдат мукаддас аст!

НАВИДИ СУБХИ БАХОР

Рузе сабохи сидк ба хангоми навбахор, Ошуфтаеву хаста бидидам яке нигор.

Чашми сиёхи пурнами ў барқ мезадй, Рузард гашта, ашк ба рухсорааш қатор.

Аз холи зори ў дили ман гашт пур зи ғам Эй зиндагй, чй суд чунин бахти бебарор.

Наздики ў бирафтам охиста бо салом, Кардам суол чанд аз ў хуш бурда кор.

Гуфтам: «Бигу ба ман, зи кӣ озор дидаӣ? » Гуфто: «Чӣ пурсиям, ки ба монанди ман ҳазор ».

Гуфтам: «Зи дарди ишқ надорӣ ба дил асар? » Гуфто, ки «Дил зи кори сиёсат пури ғубор».

Гуфтам: «Касе ки дасти сиёсат гирифтааст? » Гуфто, ки «Оқибат бишавад пеши халқ хор».

Гуфтам: «Чаро ту рах зи сиёсат буридай?» Гуфто: «Бубин, ки кихост дар ин рох пешкор!?»

Гуфтам: «Агар зи пас-паси инхо равй чй суд?» Гуфто: «Ба нима нони чавин мешавем зор».

Гуфтам: «Силох гирифта гурухе ситодаанд?» Гуфто: «Бигуй, хеч силахро набурда кор».

Гуфтам: «Зи холи мардуми худ арзи хол кун» Гуфто: «Набудӣ ҳеҷ замоне чунин низор».

Гуфтам: «Чӣ кард боз, ки бинем рӯзи нек» Гуфто, ки «Хеч чиз ба чуз захнатеву кор».

Гуфтам: «Бигу, ки оқибаташ мешавад ба хайр?» Гуфто: «Кунем тарк агар бангу кукнор».

Гуфтам: «Барои нек шудан худ ҳамин бас аст?» Гуфто: «На, ин кам аст, ки тадбирҳо биё».

Гуфтам: «Тавонй гуй якояк барои мо, То он ки бахри равнаку накй барем ор».

Гуфто, ки «Дӯстист аввал рӯ ба сӯӣ бахт, Шохи дарахти дӯстӣ гардида пур зи бор.

Гар дустист беғаразу бетамаъ, равост, Бо чон бигири дар рахи ин дусти қарор.

Бояд ки кишта тухми накуй ба мазрахо, Бар рағми шарри ахриманй бурда корзор.

Гуянд Қибла буда падар, Каъба модар аст Тоъат бикун ба Каъбаву ин Қибла бешумор.

Хамсоя даст дода ба хамсояи дигар, Fайбат канор монаду дар байн дастёр.

Иллат ҳама нифоку парокандагӣ бувад. Бошем иттифоку ҳаме дустдору ёр.

Хуллас, гирехи ин хама тадбир дустист, Шохи дарахти дусти бояд ки пур зи бор.

Дигар чй гуямат, ки хамин гуфтанй бас аст, Хар чиз гуфтаем барорем руи кор».

Инро бигуфт ўву намудем хайрбод Охир чунин қатъ бишуд гуфтаву гузор:

Гуфтам: «Бигу, ки фасли хазон дидай абад?» Гуфто: «Зи пушти дай бирасад буи навбахор!»

Соли 1991

ТАМАННОИ СОЛИНАВЙ

Дустон бо сад умеди неку бо сад фоли нав, Хайра макдам гуфта истикбол гирем соли нав. Соли нав орад ба мардум муждаи наврузгор Рузии нав, бахти нав, нури зиё, икболи нав.

Халқи мо аз соли нав дорад умеди бешумор, Зиндагй то ранг гирад, ранг монанди бахор. То шавад сарсабз аз нав кухсори точикон, То ба худ ояд зи нав ин миллати бо нангу ор.

То нагардад дар фазо овози як тире баланд, То ба дасти худ наандозем мо дар пой банд. Аз силох бигзашта омезем бо сулху салох, Бишнавем аз некпирони ба нангу ор панд.

Рохи сулху вахдати дилхо намуда чустучў, Харф аз сидку сафо гўему аз чон гуфтугў. Зиндагй подор бошад калби мо пояндатар То дарахти дўстй бошад мудом андар нумў.

Зиндагй дорад такозо аклу афкори дигар, Фазли нав, кирдори нав, фархунда гуфтори дигар. То зи нав эхё шавад бо ранги пешин зиндагй Химмату номус бояд, ё ки рафтори дигар.

То зи сулху амният созем мо гуфтугузор, То зи нав гирад чахони одамият рангу бор. Сози хастй то навои хуштаре гирад баланд, Захнати эъчоз бояд, боядо дастони кор.

Дустон бо сад умеди неку бо сад фоли нав, Хайра макдам гуфта бархезем суп соли нав. Соли нав орад ба мардум муждаи наврузгор, Рузии нав, бахти нав, нури зиё, икболи нав!

ШУКРИ ВАХДАТ

Шукри миллат, шукри вахдат Шукри истиклоли точик. Шукри бахту хам саодат, Шукрати иқболи точик.

Хамнаво шуд Рашту Хатлон, Бо Хисору хам Зарафшон, Суғд хамрози Бадахшон Хам Душанбеи гулафшон.

Шукри миллат, шукри вахдат, Шукри истиклоли точик. Шукри бахту ҳам саодат, Шукрати иқболи точик.

Бо паёму нав хидоят, Рохи мо гашта дурахшон. Сулху вахдат партавафшон Дар диёри Точикистон.

Шукри миллат, шукри вахдат, Шукри истиклоли точик. Шукри бахту хам саодат, Шукрати икболи точик.

Халқи точик хамнаво шуд, Хамдилу вахдатсаро шуд, Ботини ў пурзиё шуд, Зиндагонй пурсафо шуд.

Шукри миллат, шукри вахдат Шукри истиклоли точик. Шукри бахту хам саодат, Шукрати икболи точик.

ЗАБОНИ ТОЧИКЙ

Забони илму фарханги замонй, Забони насру назми човидонй. Забони Рудакй, Тусию, Сино, Забони чумлаи ахли маонй.

Забони Мавлавии Руму Аттор, Забони назмпардози Низомй. Забони Хофизу Саъдии Шероз, Забони Бедилу Махфию Цомй.

Забони рози халки неккирдор, Забони точдорони каёнй. Макоматро баландй зеб дорад, Забони ахли чадди ориёнй.

ШОД БОД

Сарбаланду сарфарозу шод бод, Аз ҳама андуҳу ғам озод бод.

Он ки бо мо ҳамҳадам дар зиндагист, Ҳар ҳадам ӯ дӯстонро ёд бод.

Бо хама пастию нокомии чарх Хар кӣ бошад, дӯстонро ёд бод.

То абад бодаш равон дар шўри ишқ, То макони ишқи ў обод бод.

Лахзае талхаш набинад рузгор, Fам гурезон з-у ба сад фарёд бод. Дар тарики ишку дар сидку сафо Ишки ў шахномаи Фарход бод.

Хар кӣ бо мо ҳамсафи ин рӯзгор, Шод бодо, шод бодо, шод бод!

КОФИСТ

Дустон харчи маро дода Худо, он кофист, Зиндаги то гузарад, ними лаби нон кофист.

Мансабу чоху чалолеву сафо нест хушам, Рухи озод басу чехраи хандон кофист.

Боғи Фирдавс набошад ҳавасам, гарчи хуш аст, Баҳри ман атри гули Боғи Хиромон кофист.

Шоирон гарчи зиёданд, вале тимсолам Пури Бунёд басу Хайрати хушхон кофист.

Қайсро чун ҳаваси васл бувад аз Лайло, Олами ишқи маро гулрухи Шуғнон кофист.

Дустам, майли ту бар шахри азим аст, хуш аст, Бар мани дилшуда гулдехаи Тусён кофист.

Пеши хар сохиби мансаб нанамоям сар хам, Оре, оре, ки маро мансаби Вичдон кофист.

КАСИДАИ БАДАХШОН

Чахон донад Бадахшон кухсор аст, Ба тулу арз яксар сангзор аст. Дили хар фарди он пахнои гардун, Ки дар он рузу шомаш шуълазор аст.

Дар он чо осмон соф асту равшан, Дар он чо бахтро маъвою маскан. Дар он чо фитрату бунёди инсон, Дар он чо некхохи чони хар тан.

Дар он хам Шохи Тирандоз ғунчад, Хучанду Вахшу хам Дарвоз ғунчад, Аз он Сайхуну Чайхунанд чорй, Дар он сад розу савту соз ғунчад.

Дар он афсонаи Лайливу Мачнун, Дар он Ширину Фарходи чигархун. Дар он Албурзу кухи Қофу Симурғ, Зулайхое, ки Юсуф кард дилхун.

Дар он чо Чам ва чомашро макон аст, Сулаймон бо нигинаш посбон аст. Сикандар хасту хам ойинаи ӯ, Дар он чо Оли Сомон шодмон аст.

Дар он «Қонун»-и Сино хукмрон аст, Тамоми мардумаш «Шаҳнома»-хон аст. Дар он чуёст ҳар кас «Маснавӣ»-ро, «Авасто» хуш нишон аз Ориён аст.

Дар он фарханги як олам нихон аст, Дар он аз хикмати Хотам нишон аст. Ба сахнаш Борбад нохун занад боз, Мадан, гуй, дар он чо нагмахон аст.

Дар он Комдест андар ракси мавзун, Навои хиндувон пурсехру афсун. Дар он чо тухми фазлу илму ирфон, Зи хар як калб сабзидаст берун.

Дар он Рустам хамечуяд амонй, Сиёваш хаст некиро нишоне. Бувад Тахмина он чо чашм бар рох, Ки Сухробаш расад бо шодмонй.

Дар он Фирдавсй андар арши аъло, Макоми Румй боло аз Сурайё. Хилолй подшохи кишвари ишк, Зи Чомй хоксоре нест воло.

Дар он чо Рудаки бинотарин аст, Гумонам бо паямбар хамнишин аст. Дар он назми равон дарёи чорист, Мухаббат бо садокатхо карин аст...

Дар он чо Носири Хусрав худованд. Ба номи неки ў доранд савганд. Дар он чо пир бошад Шамси Табрез, Халоиқ чумла бо вай решапайванд.

Дар он чо дустдори Хофиз астанд, Варо мисли паямбар мепарастанд. Китобаш зери сар, мардони хушгил Ба фолаш комрону зинда хастанд.

Бадахшон маскану маъвои дилхо, Дар он сарсабз, гу, сахрои дилхо. Магу, танг аст марзи кухсораш, Чахон гунчад дар он пахнои дилхо.

Чахон донад, Бадахшон кухсор аст, Саросар кишвари ман сангзор аст. Бадахшонй, вале нозуктар аз гул, Гули сангй гули доимбахор аст.

МУХАББАТИ ДИЁР

Диёри ман диёри бостон аст, Нишони бостони ориён аст.

Дару дарвозаи Дарвоз боз аст, Ва хар як фарди он мехмоннавоз аст.

Ниёзу нози мо Ванч аст пурганч, Фаровон ганчи ў аз захмату ранч.

Дилафрузист худ фазли баимон, Диёри нағмапардоз аст Рушон.

Ва Шуғнон зодгохи ориён аст, Диёри бостони точикон аст.

Хунар аз Шахдара шохона хезад, Зи хокаш шоире мардона хезад.

Ба дарде оби Ишкошим даво шуд, Варо шухрат зи лаълаш то само шуд.

Гирифта чой андар пояи Мехр, Зи Мургоб асл буда номи Помир.

Шуда Хоруғ макони илму ирфон, Ва ҳам оинаи руҳи Бадахшон.

Диёрам, кишвари овозадорам, Ту нури чашму андар тан мадорам.

ВАТАН БОГИ САОДАТХОСТ

Ватан бахту саодат чун насими навбахор орад, Шукуфа бар шукуфа накхате аз куйи ёр орад.

Ба боғи Точикистонам хазонрезон намезебад, Насими вахдатафшонаш хушо атри бахор орад.

Ватан боғи саодатҳост, ҳам паймонаи дилҳост, Диле бо дил бипайвандад, ҳумор андар ҳумор орад.

Зи руп хамдигар мастем, гу, аз дарду ғам растем, Чуноне даст бо дастем, чахоне дар канор орад.

Гузори боди истиклол паёми дусти орад, Навои сулхро булбул ба чах-чах бешумор орад.

Ман ин боғ, аз Худо хоҳам, макони сур гардонад, Чавононро саодатҳо, ба ҳар пире мадор орад.

Басо хуш гуфта Хофиз дар сифоти вахдати инсон: «Дарахти дусти биншон, ки коми дил ба бор орад!»

БА МАРЗБОН

Эй навчавон, марзи Ватан бас мукаддас аст, Имону чони мо Ватан асту Ватан бас аст. Марзи Ватан нишонаи номуси мову туст, Номус нури чавхари чону тани кас аст.

Марзи Ватан наяст яке симхори сард, Марзи Ватан иродаи мову туро нишон. Марзи Ватан нишонаи номуси миллат аст, Марзи Ватан намунаи имони модарон. Эй марзбон, марзи Ватанро ту посбон, Хоки Ватан ба души ту бошад амонате. Осоиши замонаву амнияти диёр, Бошй кафилу чумла намой риояте.

САХНАИ ПАЙКОРХО

Дар ниходи ман ду тан хамчону тан, Гиру дори човидон доранд бо хам тан ба тан.

Он яке ман буда марди булхавас, Он дигар бар қасди ў будасту бас.

Он яки ман бошадо қонуншикан. Дигаре побанди қонуни Ватан.

Он чй мехохад ниходи одамй, Дар мани ман чилва дорад бе камй.

Дар вучуди ман нихоне неку бад, Нек бар неку бад бар бад расад.

Дар ниходи ман мураккаб сода аст, Содаам, гуй мураккабзода аст.

Дар ниходам бас чахон рангин бувад, Зиндагй гарчанд гах сангин бувад.

Ман ба Ман ҳаргиз надорам боварӣ Гарчи Ман дар ман намояд доварӣ.

Баски андар ман ду ман доим ба чост, Худ вучудам сахнаи пайкорхост.

ГУФТУГУ БО ПАДАР

Ман бепадарū надида будам, Талх аст кунун, ки озмудам. Низомū

Ман омадам, падар,

аз куйи орзу

Ман омадам, падар,

пазмони нақли ту.

Эй марди покдил,

ман пораи дилат

Пурнурчашм мард,

ман руста аз гилат.

Ман омадам, падар,

бо сад чахон умед,

Лек аз хамушият

ман гашта ноумед.

Бе туст дар сукут

гуё суруши ман

Бар руи ман равон

ашки хамуши ман.

Бо ту шудам равон

дар чодаи хаёт,

Бо ту шудам калон,

эй марди босубот.

Пахнои ақлу хуш

дунёст беканор,

Хар панди гуфта душ,

дар гуш устувор.

Дар пахлуям кунун

чои ту нест кас,

Ё рафта лахзае

мегардй боз пас.

Ë аз рахи калон

меой шодком,

Ман суи ту давон

бо шодии тамом.

Чуборхои ту

пуроб сар ба сар,

Кишту нихоли ту

пурбору гулбасар.

Савти рубоби ту,

цуи пуроби ту,

Кишту савоби ту,

панду китоби ту,

То хаст кухсор,

монанд барқарор!

Ман омадам падар,

ман омадам падар,

Ту нестй дигар...

Январи соли 1981

РУЧУИ МОДАРИ ИНТИЗОР

Истодаам ман руи рох, Чашмони ман доим ба рох, Шояд ки як рузи Худо, Аз дур мебинам, писар. Эй чони ман, чону чигар, Хар рузу шаб чашмам ба дар, Бошад дарой ту зи дар, Аз дарди худ монад чигар. Ман ташнаи дидори ту, Хам ташна бар гуфтори ту, Бар руй чүн гулзори ту, Пазмон гардидам писар. Дидори ту армони ман, Гуфтори ту дармони ман, Бурда сафедй чашми ман, Бошад расад аз ту хабар. Фарёд, сад фарёдхо, Вай дод аз ин бедодхо, Умрам ба хоку бодхо, Гардидаам ман дар ба дар.

Не хол дорам, на мадор, Аз гардишоти чарх хор, Бар нокасу кас гашта зор, Кай мебиёй гулписар. Ту, ай Худованди карим, Рахме бикун, хастй рахим, Хам буда хоким, хам хаким, Холам нагардад з — ин батар. Ояд барам фарзанди ман Чону чигарпайванди ман, Аз пой бигсил банди ман, Бахшо амонаш аз хатар.

Соли 1993

САФАРИ НОУМЕДЙ

Мисли пешина ин сафар хам ман Ташнаи чашмаи Бадахшонам, Ташнаи руи гарми модари пир, Ташнаи руи нарми азизонам.

Лек, афсус, ин сафар бар ман Пеш омад рахи хамуши азо. Хонае, ки сурури кудакиям Монда будам, дигар ба души азо.

Бехабар мондаам, ки чун дузде Хандахоям ғами гарон бурда. Рухи ошуфтаам ба хоб афтод, Барги шохе, ки дар хазон мурда.

Захри ин рузгор дар комам, Талхии умр нав чашидам ман. Бо ғаму қатрахои ашку алам, По ба боғи алам кашидам ман. Дида дар рох дустони кухан Сухани босавол мечуянд. Гар бипурсам зи холу кори падар, Мухтасар «шукр, соз» мегуянд.

Лек хар кас, ки ру ба ру омад, Руфта аз лабон табассуми хеш. Дидагонаш гирифта сояи ғам, «Бепадар гаштй», гуядам дили реш.

Руи хавли хамушу сокит монд, Магар ин аст хонаи дигарон? Халки бисёр рафтуо дорад, Мани хайрон, рахи падар нигарон.

Соли 1981

РОДМАРДОНИ ВАТАН

(Барои собиқадорони ЦБВ)

Аё мардони майдони шучоат, Шуда бахту саодатро нигахбон. Шумо пайки начоти кулли олам, Шумо дасти начоти кулли инсон.

Шумо будед нури рағми зулмот, Шумо Хурмуз рағми Ахриманҳо, Шумо хуршеди оламтоби рӯзед, Шумои нурбахши роҳи фардо.

Яке карда фидо чони азизаш, Ба пайкори азими хасми ғаддор. Дигар захмӣ тану чон аст то ҳол, Ки теғи чанг чисмаш карда афгор. Дигар аз чангу ғамхои чудой, Нишоне, ёду осоре набошад. Чахону одамиро зеби дигар Ба чуз осоишу коре набошад.

Шумо чун сафхаи таърихи зинда, Варакхои китоби зиндагонй. Шумои аскарони арсаи чанг, Кишоварзони майдони амонй.

Аё, чанговарони шухратафзун, Ки чон бо чони майхан карда пайваст. Ба некй ёдгору човидонед, Ки то дунёю халк асту Ватан аст.

БУНЁДИ ВАХДАТ

Аё эй мардуми покизабунёд, Шумо вахдатсаро хам вахдатэъчод. Диле поку, ду дасте поку номе, Бинои хастие аз пок бунёд.

Хазорон шукри хак, ки дар амонем, Зи Мавлонои Румй мо бихонем: «Биё то қадри якдигар бидонем, Ки то ногах зи якдигар намонем».

Хама бунёди мо бунёди Вахдат, Мароми мо хама сулху саодат. Ниходи мо камон оби зулолест, Ки сахни осмон бидхад шаходат.

Зихӣ меъмори сулхи Точикистон, Бинои давлати нав карда бунён. Аз ин аклу амал, з-ин роху тадбир, Шуда фархунда рӯҳи Оли Сомон.

ЁДИ БАЧАГЙ

Ёд кардам баччагии хешро Давраи ширини пурафсонаам. Ёд кардам ман замони кудакй, Даврае буда чахонам хонаам.

Ёди неки баччагии ман, ба хайр, Ёдгори наврасии ман, ба хайр.

Fамгусор андар сарам модар будй, Хам падар андар сарам сарвар будй. Зиндагонй дар назар афсона буд, Бахту толеъ пурчило ахтар будй.

Ёди неки баччагии ман, ба хайр, Ёдгори наврасии ман, ба хайр.

Чуйи дехотам буда дарёи ман, Зодгохам дар назар дунёи ман. Хар чй дидам, буду нобудам будй, Орзухои рахи фардои ман.

Ёди неки баччагии ман, ба хайр, Ёдгори наврасии ман, ба хайр.

Мактаби деха маро дорулфунун, Устодонам будандй зуфунун. Пуштаи дех буд гуё сархадам, По намемондем аз марзаш бурун.

Ёди неки баччагии ман, ба хайр, Ёдгори наврасии ман, ба хайр.

Дар ниходи поки ширинтифлакон Боз мечуям нишони кудаки. Аз нигохи поки ширинтифлакон, Боз мечуям чахони кудаки.

Ёди неки баччагии ман, ба хайр, Ёдгори наврасии ман, ба хайр.

НАВРУЗ ХУШ АСТ

Навруз хуш асту рузи Навруз хуш аст, Наврузи бахори оламафруз хуш аст. Андар бари чуйбор бо какраи кабк Масти ба канори ёри дилсуз хуш аст.

БОЗ БЎИ БАХОР МЕОЯД

Боз буй бахор меояд, Атри гесуй ёр меояд.

Бас бахору шумори сол гузашт, Роздор ин бахор меояд.

Марди деҳқон кучову чуфти бақар, Навбати кишту кор меояд.

Боз аз хоки рафтагони шахид, Гулу сабза қатор меояд.

Дидагонро ба некй боз кунем, Зиндагй хушгувор меояд.

Аз садои хазору накхати гул, Бар тани мо мадор меояд.

Вақти вақт аст, тарки хоби хуш, Ақли равшан ба кор меояд.

Ай дили доги ошикони чаман, Муждаи васли ёр меояд.

Марти соли 1995

ΑΓΑΡ ΜΑΗ

Агар ман бахт мебудам, Ба руш ту, Ба руп дилкаши ту Ман дарамро боз мекардам, Ба навбунёдии умри сарам огоз мекардам. Шитобон, Бо лаби хандон, Дили хайрон, Сари саргаштаю сарсон Туро бо сад хазорон лутф истикбол мекардам. Навозиш менамудам, То дилатро гарм мекардам, Дилатро нарм мекардам. Дар айёми накуии мухаббатзо Дилатро бо дилам хамлона мекардам. Ба сад узру ниёзе бо мухаббатхо Туро бо хештан хамхона мекардам! Агар ман...

Соли 1980

МЕРАВЙ

Рузхоям бо ту умри бехтарин, 3-он чй буду хам гузашта аз сарам. Ту кунун падруд гуфта, меравй, Чуз ту дигар кас нахохам дар барам.

Мефарой з-осмони ишки ман Руи ин дунёи шебу номурод. Меравию нимаи умрам барй Холи ман гуй, ки «хар чй бод, бод».

Меравию менишинам рўи рах, Бингарй яъсу гуруби орзу. Менишинам дилкашолу дилгазон, Бо умеди он ки гардй рў ба рў.

Соли 1984

ЭЙ ДИЛИ БЕДОРИ МАН, БЕДОР БОШ

Аз шабон бедориям монад нишон, Коми худро то ситонам з-ин чахон. Бо сухан чуям ба хастиям амон, Эй дили бедори ман, бедор бош!

Мерасад рузе, ки хобе оядат, На касе бишносию бинмоядат. Розхо дар банди асрор оядат, Эй дили бедори ман, бедор бош!

Ин яқинат, бод ногах як замон Хурдағам бошй ва ё худ шодмон, Мекунй падруд бо равшан чахон, Эй дили бедори ман, бедор бош!

Суз гирй аз вучуди носабур, Сард гардй аз диле банди гурур. Хар дилеро хар мачозеву сурур, Эй дили бедори ман, бедор бош!

Кушише, то заррае монй нишон, Бо сахову некуй дар ин миён, То рахе ёбй ба фарханги чахон, Эй дили бедори ман, бедор бош!

ПАЙДО КУНАМ

Меравам, харчанд сад дарди диле пайдо кунам, То ки бо ашки дилам шур аз гиле пайдо кунам.

Меравам, то ин ки осояд дилат аз дуриям. Кунчи хар вайрона гардам, манзиле пайдо кунам.

Бо хамин дороиям афтода дар хоки Ватан, Дил ба мехраш дода то сохибдиле пайдо кунам.

Дил ба сурат ман ниходам, бутпарасти мекунам, То зи сиратогахеву махфиле пайдо кунам.

Соли 1984

АЗ ИШК ГУРЕЗАРО РАВО НЕСТ

Аз ишқ гурезаро раво нест, Ишқи ду чахон рахи хато нест.

Шамъи дили мо дарун- дарун сухт, Аз чашм нихону бесадо нест.

Дардест ба чону нолаи мо, Ин дарди басузро бахо нест.

Шуд куҳна фасонаҳои Лайлӣ, Ишқи ту фасонаи само нест.

Мачнун чу пиёда дар биёбон, Мо сайркунон, ки ин раво нест.

Мо ошиқихо наофаридем, Ин туҳфа ки ҳадяи Худоист.

Бо ишқ чахони мо мукаммал, Чуз ишқ ба дарди мо даво нест.

ЗИ НАСЛИ ОРИЁ ИН ЧО МУКИМ АСТ

Яқин, фарзанди волои бадахшй, Даме парвои симу зар надорад.

Ба чуз тухми накуй, дустдорй, Дигар дар мазраи дилхо накорад.

Варо қимат буда худ чони инсон, Ғанимат чавҳари имони инсон.

Қаноат пеша дорад, ҳам тавозӯъ, Надорад бар ҳаси олам таваччӯҳ.

Дар ин чо асли инсони кадим аст, Зи насли ориё ин чо муким аст.

3-ОДАМЙ НОМУ НИШОН МЕМОНАД

(Ба поси хотири амаки цанговарам Хотам Қарақулов)

Одамй пешу пасон мегузарад, Умр чун оби равон мегузарад. Лахзае нест таваққуф бинамуд, Зиндагй пои давон мегузарад. Хама чиз мегузарад,

лек нишон мемонад,

Зишт ё хуб чунон мемонад. Харчй кардем, хамон мемонад. 3- одамй ному нишон мемонад. Номи некў ба якин Бо хама хаст карин, Гуй дар сафхаи таърихи кухан Човидон мемонад.

Човидон мемонад! Човид онест, ки чонаш ба Ватан пайваста, Мурги чон аз қафаси тан ба чаман пайваста. Чонфидоёни Ватан, човидонед Шумо, Чонатон чони Ватан, човидонед Шумо!

ВАНЧ

Ванчи ману ганчи ман – гушаи ободи ман, Гушаи ободи ман, Ванчи гулободи ман, Ванчи гулободи ман, Ванчи гулободи ман, мулки худододи ман, Мулки худододи ман.

Мардуми дилшод, мулки худодод, Ванчи гулобод, гушаи обод.

Водии доимбахор шому сахар дар нумуъ, Чилвагарихо кунй бо гули хушрангу бу. Халки ту захматписанд, мардуми бообру, Водии хайру сахо хеч камият мабод.

Мардуми дилшод, мулки худодод, Ванчи гулобод, гушаи обод.

Мардуми мехмоннавоз, мардуми хушнозу роз, Хам дару хам хонашон солу маху руз боз. Химмату хайру сахо карда варо сарфароз, Ванчии хушрузи ман, ганчи ту бодо зиёд.

Мардуми дилшод, мулки худодод, Ванчи гулобод, гушаи обод.

Мардуми захматкашам, баски хунарвар туй, Дар қадами рузгор ном ба дафтар туй. Бо ҳама пиру ҷавон ҷумла бародар туй, Дар ҳама давру замон қалби ту фархунда бод.

Мардуми дилшод, мулки худодод, Ванчи гулобод, кишвари обод.

АФСОНАИ РОГУН

Миллат, ки зи хеш дасти ёрй чуяд, Аз зодаи худ умедворй чуяд. Гуяд, ки бас аст даснигари ғайр будан, Бингар, ки зи мо чй ғамгусорй чуяд.

Чадди ману ту парастиши нур бикард, Бо нур чахони хеш пурнур бикард. Аз нур хама зохиру ботин рушан, Бояд ки ба сино рози нав чур бикард.

Мову ту, биё, хонаи худ соз кунем, Бояд ки гирехи кори худ боз кунем. Олам, донам, ба мову ту дуст шуда, То чанд ба ёру дустон ноз кунем.

Аз барқ хама чахони зохир рушан, Зохир, ки чи рушан аст ботин рушан. Олам шавад аз оташи ту нуристон, Аз нури ту рохи наву пешин рушан.

Рогун, Рогун чй қиссахое дорй, Афсонаи ту ҳақиқати ҳол шуда. Фардои ту фардои ману мо бошад, Бегона ба таъни ту дигар лол шуда.

НАВРӮЗӢ

Боз бахори Ватан бо нафаси нав расид, Сардию сармои дай аз талу сахро рамид.

Боз зи нав боғу роғ сабз қабое ба бар, Духти Баҳорон бубин чанбари гул шуд ба сар.

Бобаи Дехкони мо рохи биёбон гирифт, Ризки хама чинсу инс дар кафу домон гирифт. Дона ба мазра расид, сабза зи хоке дамид, Обаки чонбахши чуй мазра ба мазра хазид.

Аз бару домони дашт лола алам бар алам, Дар бари куху камар чукри қадам бар қадам.

Қақраи кабки дарй аз сари кух шуд баланд, Хониши қумрию сор боғу чаман карда банд.

Аз нафаси навбахор зинда шуда боғу роғ, Аз дили пиру чавон руфта сад зангу доғ.

Ишқ ба туғён шуда, машъали хубон шуда, Булбулаки нағмагар масту ғазалхон шуда.

Боз бахорон расид, дашту даман лолазор, Бобаи Дехкон равон су замин бо сипор.

Боз баҳорон расид, гул заду навруз шуд, Чумла ба созу суруд гулруху гулруз шуд.

Духтари наврузи ман дер макун бар диёр, Шоири ту дар рахат бо дили гарм интизор.

СУЛХ (*Cypyd*)

Сулх аст бақои давлати мо, Сулх аст шукуху қудрати мо. Сулх аст сафои зиндагонй, Сулх аст рахи саодати мо.

Аз хонаи хеш, аз Душанбе Парвоз намуда кафтари сулх. Бар хар дару бому буми кишвар, Гуй, ки барад нишонаи сулх.

Мо сулҳпараст мардумонем, Чуз сулҳу салоҳ раҳ надонем. Озод бизӣ, ки Точикистон, Аз шодии ту ҳамеша шодмонем!

Соли 2000

САРКОНУН

Туй худ номаи такдири халқам Ва ту шахномаи тадбири халқам.

Низоми иктисоду ичтимой, Низоми кудрату афкори мой.

Туй сарчашма дар хар хукми қонун, Ту худ сарманша андар хукми қонун.

Ту бинмой ба мо қутби ҳаёте, Туй ҳуд такягоҳи ҳар нишоте.

Туй худ рахнамои бахти кишвар, Намой чилвахо монанди ахтар.

БАДАХШОН

 $(Cypy\partial)$

Бадахшон кишвари озодагонй, Бадахшонам диёри ориёнй.

Барои ман ту хам чону чахонй, Барои ман бихишти човидонй. Навою созам аз мехри ту бошад, Бадахшон ганчи оламро ту конй. Бадахшон кишвари озодагон Бадахшонам диёри ориён Т.

Бифахрам аз баландии макомат, Ба фардони бафазлею каломат. Туро олам шиносад Боми дунё, Шукўхи ту на кам бошад зи номат.

Бадахшон кишвари озодагонй, Бадахшонам диёри ориёнй.

Туй бар фарки олам точи рангин, Туй бахри ману мо тахти заррин. Хама буду набуди ман туй ту, Тамоми хастии мо бо ту ширин.

Бадахшон кишвари озодагонй, Бадахшонам диёри ориёнй.

МОДАР *(Суруд)*

Модар,

модар,

Модарам пири манй,

Дасти тадбири манй

Ва ту сарманшаи такдири манй.

Модар,

модар,

модар!

Зиндаги сангин аст, Дил гахе шоду гахе ғамгин аст. Лек бо ёди ту, ай модари чон Хар нафас ширин аст.

Бо ту хар нағмаи он рангин аст.

Модар,

модар,

модар! Модарам пири манй, Дасти тадбири манй Ва ту сарманшаи такдири манй.

Модар,

модар,

модар!

Туй худ шодиву хам шавкати ман, Ту шукўхию ва хам савлати ман. Дили ту Каъбаи ман, Рухи ту Киблаи ман Хар хатое, ки будам бахшедй, Туй хам бахти ману давлати ман.

Модар,

модар,

модар!

Модарам пири манй,

Дасти тадбири манй Ва ту сарманшаи такдири манй.

БИКУН ОШИК

Чу дарё чуш зан, эй дил, Ва ман бошам чу ғаввосе кунун андар дили дарё. Ва ё худ бо дили дарё. Дар ин дунё,

ки худ монандаи дарёест пуртугёну пурошуб. Гахе ороми фандомез бошад,

гох пур аз шуру пур аз чуш.

Ба мисли шуъла барафруз,

На. Бал монанди ин шамси чахонафруз,

Бигардон рохи ман равшан

ба суи куллаи максуди нопайдо.

Гами манро бибар поён,
Ба ман шодй бубахшу чехраи хандон,
Бикун як ошики дар ишки гул хайрон.
Ба ишки гул? Ва шояд на.
Ба ишки зодаи инсон.
Инсони пур аз мехру пур армон,
Ки хар дам мешавад пазмон!

Соли 1980.

БА РОСТЙ, КИ...

Гарчанд туро мох бигуфтанд, на онй, Холи сияхат рузи сиях гуфта чунонй.

Он чехраи хандони ту худ мавчи фиреб аст, Бехуда бигуям, ки чунинию чунони.

Худ нагз бидонй, ки кииву хамаи шахр Бо шуру шар аз пушти ту бархест, равонй.

Ду чашми сиях дорию ҳайфанд бароят, На лоиқи чашми сияҳ, абрӯи камонӣ. Бо ишқ маёмез, ки нопок нагардад, Худ ишқ ба покӣ шуда машҳури чаҳонӣ.

Бебахт касе ёри ту гардида ба олам, Бечораю рузард чунон барги хазонй.

Аз мехру мухаббат ва вафо дур ба фарсанг, $Имр\bar{y}$ з бари иниву фардо бари он \bar{u} .

Шайтон, ки дар афсона бигуфтанд, набудаст, Ту будай шайтон, якин аст, ҳамонй.

Соли 1981

МЕРАВ Ӣ

Рузхоям бо ту умри бехтарин, 3-он чй афтоду гузашта аз сарам. Ту кунун падруд гуфта меравй, Чуз ту дигар кас нахохам дар барам. Мефарой з-осмони ишки ман, Руи оламхои дури номурод. Меравию нимаи умрам барй Холи ман гуй, ки «хар чй бод бод». Меравию менишинам руи хок, Бинам ашку гуруби орзу. Менишинам дилкашолу дилгазон, Бо хаёли боз гаштан ру ба ру.

Соли 1984

ГӮЯНД, КИ МУРГОБ НАДОРАД ГУЛУ БУЛБУЛ

Гуянд, ки Мургоб надорад гулу булбул, Бо дидани хусни ту зи хар бутта дамад гул.

Лабханд занад лолаи якруза ба Мургоб, Қадраш набувад лек кам аз савсану сумбул.

Булбул шунавад нағмаи ман бо ҳаваси умр, Афсус кунад з-он ки сурудаст ба ғул-ғул.

Эй он ки ба Мургоб набинй гулу савсан, Бо ман ту биё, нек шунав чах-чахи булбул.

Кай бошаду кай сер бибуям гули Мургоб, Аз накхати цонбахш ба руям бидамад гул.

НИХОДИ ОДАМИЯТ АЗ НАКУИСТ

Яке аз бахри халку бахри майхан, Фидо бинмуда чону човидон шуд. Варо максад ягона буду матлаб, Ки худ то халку кишвар дар амон шуд.

Дигар дар сангари занат шабу руз, Намуда бас талошу разму пайкор. Ки андар олами пур аз такопу, Чахонеро кунад пуррангу пурбор.

Хама пояндагй аз эътидол аст, Дигар олам пур аз килеву колест. Хама бори чахон аз захмату кор Ки аз насле ба насле интиколест.

Чахон поянда худ то одамй хаст, Дигар одам ба одам зинда бошад. Ниходи одамият аз накўист, Накўии чахон поянда бошад.

БАХОРИ НАВ БАХОРИ ГУЛФИШОН БОД

Бахори пор сахни пур зи ғам буд, Замин аз ашки мардум зери нам буд. Кадомин хонадон дилшод будй? Дили шоду лаби пурханда кам буд.

Бахори нав бахори гулфишон бод, Дили дарёи халкам шодмон бод. Таманнояш кунам ободии умр, Зи шарри ду чахон андар амон бод.

ДИЛ

Чаро умедвор аз кас шавй, дил, Ба уммед аз касу нокас шавй, дил. Дар ин як лахза умри кутахи хеш, Бас озурда зи хору хас шавй, дил.

илтичо

Чавониё, макун таркам ба рузе, Чахон рангин шавад рузи тамузе. Шитоби рузхову навбати фасл, Ба уммеди накуву дарди сузе.

ПИРИ ХУПІСИРИПІТ

Ба хотири академик Баходур Искандаров

Субхдам барвақт пири хушсиришт, Он ки тухми некуй якумр кишт.

Хома дар даст, ашк аз дида равон, Қисмати халқаш ба дафтар менавишт.

Гах ба таърихи кухан бурдаш хаёл, Чустучу мекард аслу сарнавишт.

Гах ба ёдаш Оли Сомон мерасид, Давлати точик, к-ў бинход хишт.

Ёд гах аз чанги хунин менамуд, Гарчи ёдаш талх буду сахт зишт.

Гах шукуфтй аз табассум рўи ў, Ёд аз Шўро чу мекарду навишт.

Чун зи даври навтарин андеша кард: Ай Худоё, дех амон з-ин даври зишт.

Бин, бародар бо бародар дар низоъ, Тухми бемехрй миёни мо кй кишт?!

Миллатам бунёдсози қасри ишқ, Аз бинои мехрбораш канда хишт.

Халқи ман худ чорасози оламе, Пас, чаро бо хештан гардида зишт.

Химмате дех то диле равшан кунад, Чуядо анчоми неки сарнавишт. Рохи мо чуз дустдори нест, нест. Вахдате бунёд созему бихишт.

... Субхдам барвақт пири хушсиришт, Қисмати халқаш ба дафтар менавишт...

Соли 1996

ЁДИ САРВАР МЕРАСАД

Ба ёди шоир Сарварчон Амирчонов

Харфи афсуни суханвар мерасад, Доди хакчуён ба довар мерасад.

Мешавад дар воз, бошад дар замон, Марди хушзехну хунарвар мерасад.

Мо варо нашнохта дар зиндагй, Накши ў дар дил мусаввар мерасад.

Чониби мо аз диёри ёдҳо, Рушании нури ахтар мерасад.

Рухи у осудаю озод бод, Нури анворею анвар мерасад.

Дар хаёлам боз аз Дарвози мо, Бо хазорон шева Сарвар мерасад.

10 ноябри соли 1998

ДАРДОШНО

Ба ёди шоир Нодир Шанбезода

Аё дардошнои чони мардум, Давои дарду хам дармони мардум.

Кучо як ҳарфро дар парда гуфтӣ, Кучо рози дилатро менуҳуфтӣ.

Накуро нек мегуфтию бад бад, Якеро як хамегуфтию сад сад.

Сухан пушида кай гуфти ба мардум, Чави нокас намегуфти ту гандум.

Забонат мисли теге чилвагар буд, Аз он рухбахмизоче дар хазар буд.

Хақиқат нохақиро пардадар буд, Зи хар ноахл чонат дар хатар буд.

Касе дар қалби халқи худ макон ёфт, Яқин бошад, ки умри човидон ёфт.

УМРИ ШОИР

(Ба ёди шоир Амонбек Шохзода)

Умри шоир, якин ки кутах нест, Кутахе бошад гарчи дар зохир. Умри шоир ба сони шеъри дарй Бардавом асту буда беохир.

Шоиро хеч гах намемирй, Шеъри ту худ зи умри туст нишон. То даме шеър асту маърифат аст, Шоиро зиндаию вирди забон!

ЗИНДАГЙ

(Ба ёди дўсти хабарнигорам Давлатназари Фарходбек)

Хайрону зор гашта ман аз кори зиндагй, Хайронтарам аз он ки шудам ёри зиндагй.

Бедарду ғам касе, ки фироке надидааст, Буе набурдааст зи асрори зиндаги.

Бедарду ғам набуду нашуд фарди беқарор, Кишта гулеву чида басе хори зиндагӣ.

Давлатназар ғуломи қалам буду қоғазаш, Афтод аз шукухи сарахбори зиндагй.

Афсус, он азиз, ки чун барқ даргузашт, Оне, ки буд ташнаи дидори зиндагй.

Бар души хеш бори гарони хаёт бурд, То манзиле набурд, вале бори зиндаги.

Чун гирдбод бурда ба худ хастии падар, Модар зи бори ғам шуда бемори зиндагй.

Деви ачал, ки бурд чунин навчавон зи мо, Шарме надошт аз худу аз кори зиндагй.

Соли 1987

ХАЙРАТ ЗИ МИЁН РАФТ

(Ба ёди шоир Хайрат Шанбезода)

Суханэъчоз, марди хушбаён рафт, Яке сохибдил аз сохибдилон рафт.

Навои куҳҳо сарду ҳазин шуд, Навозан, нағмапардози замон рафт.

Ба печу тоб шуд Панчи хурушон: Дарего, он шахи дарёдилон рафт.

Нидо аз Шохи Тирандоз омад: Ба чархи чанбарй тир аз камон рафт.

Сарези мо магар гашта сарозер, Ки ў монандаи оби равон рафт.

Ба Куҳи Лаъл гӱед, ай азизон, Зи кони маърифат лаъли гарон рафт.

Ачаб Пайравпарасте буду Румй Ба назди дўстдоронаш ба чон рафт.

Чахони нуктасанчон тор гардид, Ки худ он заршиноси заргарон рафт.

Нарафт аз пушти шуҳрат, не паи ном, Ки буд озоду чун озодагон рафт.

Гирифта т<u>ў</u>шаи фазлу камолот, Сафар карда ба мулки ломакон рафт.

Чавоне ғамзада андар лаби чуй, Бигуфт, аз дахр Хайрат ногахон рафт.

ДИЛИ НАРМЕСТУ БУЗУРГ

(Эҳдо ба фолклоршинос профессор Нисормамади Шакармамад)

Дили нармест туро, ай устод, Дили гармест туро, ай устод. Дили пурсўзу вале медонем, Гармтар карда зи мехри ачдод. Дили пурсузтар аз «Даргилик» Дили пазмони хазорон афрод, Ки ба таърихи кухан рафта фурӯ, Савту созе бинамуданд эчод. Дили нармест туро, ай устод, Дили ту нарм, вале ноором. Дили пуршур зи умраш розист, Решапайванди замони мозист. Дили нармест яке чашмаи мехр, Нур мерезад аз он зери сипехр. Савти «Даргилик» аз он мерезад, Аз навояш гули тар мехезад. Дили нармасту хамуш Дилрабо чун модар, Гӯӣ бо лахни қадиме дар бар, Бо навохои пур аз рози замон, Бирасад боз ба гуш, Савти лолой ба сад мавчу хуруш, Е «Лалаик» бидихад боз такон, Ба чахоне, ки набуд хеч хамуш. Дили нарместу аз он Бирасад савту навои мозй, Нарм-нармак бирасад созу навои бозй. «Шахи мо » ёди Бадахшони кухан, «Сартарошон» зи бахташ розй. Ба хама нармию гармию мачол, Ин дили гарм наафтад ба завол, Ки ба фархангу хирад ёфт камол. Дили нармест туро, ай устод, Дили гармест туро, ай устод!

Соли 1997

БАРОДАРИ МЕХТАР

(Эҳдо ба Шодӣ Шабдолов)

Ту ай бародари мехтар, бидон, ки чони манй, Ту чони чони манй, балки бех зи чони манй. Басо касест, ки имон-ш бар садокати туст, Ба ин садокату сидкат ту имтихони манй.

Ту, ай бародари мехтар, нишони покии дахр, Чу нури шед барй муждаю паёми сахар. Сафою рушанй бахшй чахони мову маро Зи фазлу дониши ту рохи мост рушантар.

Худост шохиди мо, рохи туст рохи дуруст, Зи бахри халқ набошад рахи дигар, ки накуст. Халоиқ асту Худо,- доварони якруя Касе, ки рохи дигар чуст, обруй бишуст.

Дар ин замона намонад навою сози дарег, Дар ин миёна намонад ниёзу рози дарег. Дар ин фасона намонад хавои буду набуд, Ту, ай бародари мехтар, ба файз бошй чу мег.

Кучост гунчаи пажмурда, резаборонй, Кучост кишти намакхурда, обшоронй. Кучост чашми умеде зи нотавонии чарх, Умеди кехтару мехтар ба рузгоронй.

Туро, ки нерую дониш ба акл пайваста, Туро, ки акл ба фазлу камол шуд баста. Туро, ки асл баланд асту насли поконй, Ба халли мушкили мо баставу зи худ раста.

Ту, ай бародари мехтар, бидон, ки чони манй, Ту чони чони манй, балки бех зи чони манй. Басо касест, ки имон-ш бар садокати туст, Ба ин садокату сидкат ту имтихони манй.

МАРДИ МАЙДОН

(Ба ёди марди шариф Шоҳнеъматуллои Маҳмадшоҳ)

Покии вичдону исмат, Гармии мехру мухаббат, Вахдати азму садокат Дар замири ту будӣ худ чобачо Марди майдон,

Марди мардон, Марди рох.

Дар набарди зиндагонй будай ту марди мард, Дар миёни родмардон будай ту марди фард. Химмату мардй макоматро баландй дода буд, Доштй бар души худ бори хама буду набуд.

Зиндагонй дар харошу ту будй андар талош, Бахри ёрон, бахри халки хеш чусти шодбош. Чун дили кухсор будй, дар дили кухсор чо Манзилу маъвот моро дарду панду рахнамо.

Зиндагиро чун баландии чахон бишнохтй, Одамиро зери хоку осмон бишнохтй, Оламе тай гашту бар чой аст некуахтарй, Одамй бигзашту мемонад паи одамгарй.

Бо ҳама покию исмат, Бо чаҳони пурмуҳаббат, Бо ҳама сидку садоқат Бо марому қалбҳо мондӣ ба чо Марди майдон, Марди мардон, Марди роҳ.

РОДМАРДИ ВАТАН

(Эхдо ба генерал-майор Қалъадор Бақоев)

Эй ту мардй, мардхо аз родмардони Ватан, Эй ту фардй, фардхои марди майдони Ватан Мехр андар сина дорй, мехри майхан бешумор, Хуш бизй андар дили мо чун нигахбони Ватан.

Чун уқоби қуллаҳо парвози дур омӯхтӣ, Дарси ибрат аз китоби зиндагӣ андӯхтӣ. Дур будӣ гар зи ёреву диёрат, дар замон Машъали тобанда аз шаъну шараф афрӯхтӣ.

Эй ки андар хизмати халку Ватан кушидай, Сирру асрори нихон дар синаат пушидай. Рохи худ бастй зи айшу ишрату кайфу сафо, Эй басо захмат ба рохи худфурузй дидай.

Рутбаи олй нишони хизмати волои туст, Ин макоми одамият, киммати болои туст. Рутбаи олй нишони покию покизагист, Рузгорат бобако аз покии волои туст.

Омадй, хуш омадй мо чашмчорони туем, Чумлагй пазмони руй чун бахорони туем. Омадй, хуш омадй то ташнагихо бишканем, Ташнагони лафзи ширини хазорони туем.

Омадиву бахри Тусёнат шараф овардай, Дурри захматро зи аъмоки садаф овардай. Омадй бар дехи худ бо сарбаландии тамом, Сад шараф аз хизмати некат ба каф овардай.

Эй ту мардӣ, мардҳо аз родмардони Ватан, Эй ту фардӣ, фардҳои марди майдони Ватан Меҳр андар сина дорӣ, меҳри майҳан бешумор, Хуш бизӣ ту баҳри фардо чун нигаҳбони Ватан.

ЭЧОЗИ МАЙСАРА

(Эхдо ба Хунарманди мардумии ЧумхурииТочикистон Майсара Дилдорова)

Ширину дилнавоз чи овози Майсара, То Моху Зухра мерасадо рози Майсара.

Осон мадон ту рози чахоне, мураккаб аст, Гуй кушоишест дар алфози Майсара.

Қимат¹, магӯ, ки рахт бубаста аз ин чахон Бо ҳар наво-ш зинда ӯ дар сози Майсара.

Моро кам аст кудрати идрок дар хунар? Ё худ кам аст кудрати эъчози Майсара?

Бовар, ки Хусраве² ба диёри хунар бувад, У хамдаместу хамдилу хамрози Майсара.

Дар чодаи хунар ба чуз аз захмати худаш, У дастгир гаштаву дамсози Майсара ?!

Бас дар хунар,ки лоф ба истораг зананд, Сохибхунар к дидай анбози Майсара?

² Бовари Хусрав- актёр, хамсари хунарпеша.

¹ Кимматшохи Шохискандар – навосанчи маъруф дар назар аст.

БОЗ ТАДБИРИ НАВ ЗИ ИЛМ БИЧЎ

(Эхдо ба профессор Гулахмади Рахмихудо)

Боз тадбири нав зи илм бичу, Хонхо пур шаванд аз марчу. 1

Илм чун бо амал бипайвастаст, Ризки моён зи илми бо амал аст.

Марди фозил на аз паи ном аст, Паи тадбиру аз паи ком аст.

Руи хок одами равон бошад, Бахри нафъи чахон давон бошад.

Дар хамин чода марди майдонй, Аз пайи сирри чархи гардонй.

Хидмати халқ- аён мақсади ту, Дили он ошёну маснади ту.

ШЕЪРИ ТУ УМРИ ЧОВИДОНАИ ТУСТ

(Эҳдо ба шоири Халқии Точикистон, устод Ширин Бунёд)

Дар чахони фано бакои ту шеър, Пуштбону падарпанохи ту шеър.

Сохиби дар Замин мачуй зи кас, Пуштбонат Худо, давои ту шеър.

¹ Марчу--марчумак, ки олим оиди коштан ва парвариши он дар шароити баландкух (Помир) тадкикот бурда рисолаи доктори химоя намуд.

Халқ аз пушти ту равону равон, Иддае пурнаво, навои ту шеър.

Шеъри воло макоми олии туст, Худ макомат раво, сазои ту шеър.

Хаст дар растахои харфу сухан Гарм дукони ту, матои ту шеър.

Хазорон, ки махдуди молу манол, Худуди ту боло, самои ту шеър.

Агар ҳастии мо пазирад фано, Туӣ бобақою бақои ту шеър.

РАХИ НИМАСРААТ МУБОРАК БОД

(Эхдо ба шоир Лаълчубаи Мирзохасан)

Аз Худо хохамат рахи испед, Бирасй то ба куллахои мурод. Рахи нимасраат муборак бод, Ним асри дигар бубинй шод.

Ним асри талошу тадбират, Дар рахи илму дар рахи эчод. Дар рахи чустучуй беохир, Боли парвози ту қавитар бод.

Сина ганчинаи мухаббати халқ, Дили ту пур зи ишқи ёру диёр. Аз Худо хохамат бародари ман, Сабзгун рузгор ранги бахор!

МУНДАРИЧА

$\bar{\mathbf{y}}$ чон гудохтасту аз он шеър сохтаст	
(Ширин Бунёд)	3
Дар чахорчубаи сиёсат	
Дар хоби гарон рав	6
Сиёсат	8
Дил	
Фардо хамерасад	
Бозсозй	10
Yapo?	
Суруши кухи камол	
Намехохад дилам	
Вахдат	
Навиди субхи бахор	
7 7 1	
Чахони шоир	
Таманнои солинавй	18
Шукри вахдат	19
Забони точики	20
Шод бод	
Кофист	21
Қасидаи Бадахшон	22
Мухаббати диёр	
Ватан боғи саодатхост	25
Ба марзбон	25
Сахнаи пайкорхо	26
Гуфтугу бо падар	
Ручуи модари интизор	28
Сафари ноумедй	29
Родмардони Ватан	30
Бунёди Вахдат	31
Ёди бачагй	32
Навруз хуш аст	33
Боз буй бахор меояд	33
Агар ман	34

Меравй	34
Эй дили бедори ман, бедор шав	35
Пайдо кунам	36
Аз ишқ гурезаро раво нест	36
Зи насли ориё ин чо муким аст	
Аз одамй ному нишон мемонад	
Ванч	
Афсонаи Рогун	
Наврузи	
Сулх	
Сарқонун	
Бадахшон	
Модар	
Бикун ошик	
Ба ростй, ки	
Меравй	
Гуянд, ки Мурғоб надорад гулу булбул	46
Ниходи одамият аз накуист	
Бахори нав бахори гулфишон бод	47
Дил	48
Илтичо	
Васфи мардони накукирдор фарз	
Пири хушсиришт	50
Ёди Сарвар мерасад	51
Дардошно	52
Умри шоир	
Зиндагй	
Хайрат зи миён рафт	
Дили нарместу бузург	55
Бародари мехтар	
Марди майдон	
Родмарди Ватан	
Эчози Майсара	
Боз тадбири нав зи илм бичу	
Шеъри ту умри човидонаи туст	60
Рахи нимасрахат муборак бод	61

Алидоди Чароғабдол

САБОХИ МАРДОН (шеърхо)

Ороиши *Орзу Раҳмонй* Муҳаррири ороиш *Ромиш Шералй* Муҳаррири саҳифабандй *Меҳрй Саидова*

Ба матбаа 14.03.2011 супурда шуд. Чопаш 16.03.2011 ба имзо расид. Коғази офсет. Чопаш офсетй. Чузъи чопй 4.0. Андозаи 60х84 1/16. Адади нашр 1000 нусха.

Муассисаи нашриявии «Адиб»-и Вазорати фарханги Чумхурии Точикистон 734018. Душанбе, кучаи Н. Қаробоев, 17а.